

MINISTERSTVO FINANCÍ

odbor Správní činnosti

PID: MFCRFXMYFZ

Č. j.: MF-11398/2025/3903-5

Zpracovatel: Mgr. Luboš Ruta

Příloha: 2

Zápis z pracovní porady odboru Správní činnosti Ministerstva financí se zástupci krajských úřadů, Magistrátu hl. m. Prahy a magistrátů statutárních měst

Místo konání: Ministerstvo financí, Letenská 15, Praha 1 - zasedací místnost
č. 422/C (u kašny)

Datum konání: 12. 6. 2025 (od 10:00 hod. do 13:00 hod.)

1) Úvodní slovo ředitelky odboru

Poradu zahájila ředitelka odboru Správní činnosti Ministerstva financí JUDr. Marta Balnerová Uzlová. Účastníky přivítala a představila kolegy z Celní správy ČR – plk. JUDr. Janu Jarešovou, plk. Mgr. Tomáše Stehlíka a Ing. Lilian Klímovou z Odboru 21 právní Generálního ředitelství cel. Uvedla, že cílem porady je zejména seznámení účastníků s právní úpravou, která umožní vymáhání místních poplatků celními úřady. Ministerstvo financí má zájem být jakýmsi mediátorem mezi celní správou a obecními úřady v této oblasti. Společně s kolegy z celní správy byla připravena metodická pomůcka k předávání nedoplatků k vymáhání celní správě. JUDr. Marta Balnerová Uzlová uvedla, že tato porada může ještě přispět k jejímu doplnění či úpravám. Závěrem dodala, že druhý bod programu, tedy vymáhání nedoplatků nepatrné výše, navazuje na hlavní téma porady.

2) Vymáhání místních poplatků celními úřady

Obecný úvod k danému tématu zajistila plk. JUDr. Jana Jarešová, ředitelka Odboru 21 právní Generálního ředitelství cel. Seznámila přítomné s aktuálními organizačními změnami celní správy, v rámci kterých dojde k redukci počtu celních úřadů (z 15 na 6 úřadů). Nadále však bude v každém krajském městě zachováno pracoviště celního úřadu. Uvedené změny byly součástí konsolidačního balíčku (zákona č. 349/2023 Sb.) a budou účinné od 1. 7. 2025. Další organizační a kompetenční změny jsou součástí návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti správy daní a působnosti Celní správy České republiky, zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 69/2010 Sb., o vlastnictví letiště Praha-Ruzyně (tzv. celnický balíček, který bude účinný od 1. 7. 2025). Plk. JUDr. Jana Jarešová závěrem uvedla, že celní správa bude v oblasti vymáhání nedoplatků pro správní orgány nadále volbou mezi dalšími možnostmi.

Následně vystoupil plk. Mgr. Tomáš Stehlík, vedoucí Oddělení metodiky daňového procesu Generálního ředitelství cel, který se věnoval zákonným změnám v rámci tzv. dělené správy.

Úvodem zmínil úpravu § 106 správního řádu, na jehož základě mohou nově obecní a krajské úřady požádat o správu placení (výběr a vymáhání) obecného správce daně. Obecným správcem daně je dle zpřesněného § 8 odst. 2 zákona o celní správě celní úřad. Zdůraznil, že se jedná o možnost a nikoliv povinnost a že rozpočtové určení daní zůstává nezměněno.

Změna zákona o celní správě přinese i změnu místní příslušnosti a nedoplatky cizinců tak již nebudou předávány Celnímu úřadu pro hlavní město Prahu, ale nově Celnímu úřadu v Plzni. Nově budou správní orgány povinny celním úřadům předávat peněžité plnění k jeho správě v souladu s § 162 odst. 5 daňového řádu pouze elektronicky. Obce tak budou nuceny přizpůsobit své interní systémy, např. spisové služby, nebo budou moci využít formulář celní správy. Formulář generuje odchozí datovou zprávu, přičemž soubor ve formátu XML nahrazuje žádost o správu peněžitého plnění a není nutný žádný průvodní dopis. Plk. Mgr. Stehlík ukázal printscreen formuláře s jednotlivými kolonkami a upřesnil, že na základě vyplněného formuláře dojde k automatickému vygenerování záhlaví konkrétního celního úřadu, kterému bude zaslán. V souladu s přechodnými ustanoveními bude pouze elektronické předávání správy peněžitého plnění platit od 1. 1. 2026, nicméně plk. Mgr. Stehlík účastníkům porady sdělil, že s ohledem na snížení administrativní zátěže by celní správa uvítala, kdyby obce postupně přistoupily k elektronickému předávání již od 1. 7. 2025. Pokud by však po 1. 1. 2026 nebyl elektronický formát dodržen, k přechodu správy peněžitého plnění na celní správu by nedošlo. Co se týká zpětvzetí žádosti a zániku exekučních nákladů, je problematika shodná jako u vymáhání místních poplatků.

Následně vystoupila paní Ing. Lilian Klímová, vedoucí referátu vymáhání Generálního ředitelství cel, která promluvila k tématu vymáhání místních poplatků. Upozornila na změnu § 175 daňového řádu s tím, že vymáhání prostřednictvím obecného správce daně (celním úřadem) se stalo jedním ze způsobů vymáhání nedoplatků dle daňového řádu.

Ing. Klímová dále vymezila podmínky související s předáním pohledávky dle nového § 162a daňového řádu. Upozornila na skutečnost, že žádost o vymáhání nedoplatku na celní správu nelze vzít zpět. Jakmile správní orgány žádost o vymáhání odešlou, ztrácí možnost spravovat pohledávku a nebude tak např. možné povolit posečkání s platbou či vést daňovou evidenci k této pohledávce. Ze strany obecních úřadů bude proto nezbytná úprava daňové a účetní evidence. Obecní úřady po předání pohledávky rovněž nebudou moci přijmout platbu, a pokud by jim taková platba přišla, bude jí obecní úřad muset (po testu vratitelnosti) postoupit celnímu úřadu dle § 175 daňového řádu. Obecní úřad je v případě evidence vratitelného přeplatku povinen informovat celní správu o jeho existenci. K dané problematice pak Ing. Klímová zodpověděla dotazy z pléna. Současně upřesnila, že předávat k vymáhání lze i nedoplatky, které vznikly před 1. 7. 2025, a to i ty, které byly obecními úřady již vymáhány.

Obecní úřad, který předal nedoplatek k vymáhání celní správě, je povinen celní správě uhradit hotové výdaje, úroky hrazené správcem daně a přiznanou náhradu škody, pokud způsobil jejich vznik. Celní správa by úhradu požadovala formou dopisu (nikoliv

formou rozhodnutí), na který by měl obecní úřad reagovat a zaslat náhradu škody na uvedený účet celního úřadu. Na upozornění JUDr. Marty Balnerové Uzlové, že na základě zákona o místních poplatcích se u místních poplatků úroky dle daňového řádu neuplatní, bylo ze strany přednášejících upřesněno, že pokud je daňové řízení již ve fázi vymáhání, tak podle úpravy účinné od 1. 7. 2025 tato blokáce nebude platit. Podle dosavadní praxe celní správy se však zcela jistě bude jednat o výjimečné případy.

Ing. Klímová se dále zabývala problematikou zániku exekučních nákladů u obecních úřadů. Přítomné informovala, že dosud vzniklé exekuční náklady dnem podání žádosti zanikají, vyjma hotových výdajů (např. za zámečníky, znalce). Tyto hotové výdaje lze na základě rozhodnutí předat celní správě k vymáhání. Exekuční náklady zaniknou, protože obecní úřady zastaví exekuci. Přeplatek vzniklý odpisem exekučních nákladů mohou obecní úřady použít na úhradu svých nedoplatků nebo ho nabídnout celní správě. Ing. Klímová zodpověděla dotazy z pléna k dané problematice a následně informovala účastníky porady, že pro jednoznačnou identifikaci typu místního poplatku bude otevřeno 7 nových bankovních účtů, a to jak zdrojových, tak i převodových. Jednotlivé účty mají své jedinečné kódové označení a jsou navázány na rozpočtové účty obecních úřadů. V souvislosti s kontrolou nedoplatků před předáním celní správě Ing. Klímová upozornila na nutnost kontroly prekluzivní lhůty pro placení daně, případného odpuštění nedoplatku (např. milostivé léto), úmrtí dlužníka a také případného přihlášení nedoplatku do insolvenčního řízení.

Ing. Klímová se dále zaměřila na výhody vymáhání pohledávek prostřednictvím orgánů celní správy. Zdůraznila, že celní správa zjišťuje majetek automatizovaně a v elektronické podobě, má dálkový přístup téměř do všech registrů a evidencí a sdílí údaje mezi jednotlivými úřady. Celní správa vždy volí nejvhodnější způsob daňové exekuce a dodržuje základní zásady daňového řízení (zásada proporcionality). Výše exekučních nákladů je stanovena daňovým řádem a oproti exekučním nákladům, které uplatňují soudní exekutoři, se jedná o daleko menší částky. Také platí, že z exekuovaného nedoplatku vznikají exekuční náklady jen jednou.

JUDr. Marta Balnerová Uzlová následně opětovně uvedla, že Ministerstvo financí spolu s Generálním ředitelstvím cel na dané téma zpracovalo metodickou pomůcku, kterou zveřejnění na svém webu. Na tomto webu bude rovněž zveřejněn zápis z porady včetně prezentace (s odkazy na web celní správy a Ministerstva financí). Jinak platí, že se obce mohou v dané věci se svými dotazy obracet jak na Generální ředitelství cel, tak na Ministerstvo financí, které svá podstatná stanoviska zveřejňuje na svých internetových stránkách. Plk. Mgr. Stehlík doplnil, že informace pro ukladatele budou zveřejněny i na webu celní správy, a to včetně ukázky praktických postupů. Zástupce Svazu měst a obcí ČR navázal informací, že svaz bude pro obce v této věci pořádát workshop. Po zodpovězení všech dotazů byl tento blok porady ukončen.

3) Diskuze k Metodické pomůcce upravující postup při vymáhání nedoplatků nepatrné výše

JUDr. Marta Balnerová Uzlová následně vystoupila k tématu vymáhání nedoplatků nepatrné výše. Úvodem uvedla, že zpracovaná metodická pomůcka má jen doporučující charakter. Zdůraznila, že stejnou optikou jako daná problematika se dá posuzovat, zda obecní úřady předávají nedoplatky k vymáhání celní správě. Dále se

zabývala pojmem „nedoplatek nepatrné výše“ a popsala postupy správce poplatku, konkrétně prověření osobních poplatkových účtů dlužníka, vyrozumění o výši nedoplatku a odpis nedoplatku (s typickými důvody pro odpis bagatelních nedoplatků). Zdůraznila, že by se obecní úřady měly vždy nad předáváním nedoplatků k vymáhání celní správě zamýšlet a nepředávat všechny nedoplatky, zejména ne ty bagatelní. Předávat lze i nakumulované nedoplatky. Stanovená hranice 500 Kč pro bagatelní nedoplatky je však ze strany Ministerstva financí jen doporučující, každý správce poplatku si může kvalifikovaným způsobem určit svou výši.

Po diskuzi týkající se výše vyměřovaných místních poplatků a nákladů na jejich správu JUDr. Balnerová Uzlová poděkovala zástupcům Generálního ředitelství cel za účast na poradě a za spolupráci při řešení dané problematiky. Účastníkům porady poděkovala za jejich účast a poradu ukončila.

Přílohy zápisu:

- prezentace k bodu 2 a 3

Zápis schválila: